

Zdravje in družbene neenakosti.

Zdravstvene storitve so javne dobrine-so na voljo vsem,povečini brezplačno,dostop pod enakimi pogoji,prvenci si jih lahko usaki ne glede na status,pridohde,raso...**Javne dobrine:**izobrazba(sola),socialno-posvetovalne storitve.V gosp.razvitih državah->javni zdrav.sistemi=zdrav. domovi,klinični centri.Ze od 80.let se dozdeva,da so javni sektorji priceli majati=**kriza**.To pa zato ker država ni mogla financirati storitev-prebival.se stara-> dalša življ.dova,krci se delez mladega preb.veca delez starega.Ti rabjo vec zdrav.storitev.Kriza je nastala zaradi povecevanja stanj k rabjo zdravniško pomoč,so bolj občutljivi.Vse to vodi v poglajbljane neenakosti na področju zdravja.Izobrazeni živijo dlje.Ljudje z nizjo izobrazbo so pod **stresom:** **senzorični** (dražljaji,ki obremenjujejo cutilahrup,umetna svetiloba), **okolojski** (onesnaženost,vonj),**socialni** (pritisk sefov,nadrejenih,ozke socialne mreže),**psihicni** (negotovost ali bos meu delo ali bo placa...)Pomembno je poudarjanje individualne odgovornosti za zdravje.

DRUŽINA-družbena institucija:sistem odnosov položajev in vlog v okviru se na razmeroma(relativno)ustaljen način zadovoljujejo nekatere potrebe oz. opravljajo družbene funkcije.In zato jih družba regulira=družbena regulacija (niso odvisni samo posamezniki ampak cela družba),niso samo formalna pravila. Družba določa pravice in dolžnosti posameznikov znotraj družine=družinski zakoniki.**GOSPODINJSTVO:**ekonomsko-statistična kategorija ljudi,ki živijo skupaj in skupaj tvorijo materialne/materialne dobrine.Vsako gospodinjstvo ni družina, vsaka družina je gospodinjstvo.(...vrste).**Nizka rodnost:teorija medgeneracijskega pretakanja blaginje**-pricakovanja, kaj je treba otrokom nuditi so se povečala,zato si ljudje ne upajo imeti veliko otrok, saj bi bil vložek prevelik.Ljudje imajo otrok manj,ce morajo v njih vec vlagati.Ce otroci zahtevajo veliko skrb, jih bodo ljudje imeli manj in za njih bolj poskrbeli.Fanti se v slo.osamosvojjio pri 31 letih,punce pa pri 29/30-zaradi podaljšanja solanja.Od starsev se pričakuje da bodo za njih skrbeli=doktrina odgovornega starševstva.**Nasprotje med druž.zivljenjem in delom zunaj doma-**druž.zivlj. in služba nista usklajena,negotovost glede zaposlitve ustanitev->kasnejši otroci. Mlade generacije so tudi razvajene->nisi vec sam,moras skrbeti za otroke in se odreci svoji svobodi.**Nadzor rodnosti**-kontracepcija.

Resocializacija:popolnoma socializiran clovek se mora spremeniti-To je proces ko se poskusa izniciti ucinke prejsnje socializacije in se cloveka na novo oblikuje. Vzroki za to:ko **mlad clovek dozivi nesreco** in ostane hrom (ne more poceti stvari kot prej) mora dosece nove vrednote,cilje.**Preselitev**(osvoji nov jezik, nove navade=AKULTURACIJA),v primeru **odklonskega/DEVIANTEGA** vedenja (ni v skladu z družbenimi normami.KONFORMNO vedenje(v skladu s pravili).Resocializacija je neuspesna ce clovek ne osvoji teh zelenih stvari.Bolj uspe ce imamo v svoji blizini ljudi,ki so nam blizu in ce se za to odlocmo sami.

Emocionalna funkcija:Družina opravlja funkcustvene stabilizacije odraslih. Pricakuje se,da bo družina blazila strese odraslih,je zatočisce,podpora kjer lahko clovek predela vse,kar nanj prezi zunaj družine.

DELITEV

DELA/VLOG:asimetrična(segregirana)->nekdo bolj odgovoren kot drugi, strogo locena moska in zenska opravila,odlocanje o družinskem zivljenju in enakovredno,neenakost pravic kaj kdo sme,locena socialna omrežja,loceno prezivljanje prostega casa. **Simetrična(integrirana)** ->partnerji enakovredni, ni strge razmejitev med moskimi in zenskimi opravili,partnerji se družijo z istimi ljudmi,skupno prezivljanje prostega casa.**Talcot Parsons:** Moski naj bi opravljal instrumentalno vlogo,zenska pa ekspresivno.Moski mora priskrbeti finančna sredstva (=bread winner).Parsons menil,da je ta delitev vlog najbolj funkcionalna za delovanje družine in članov.**DEZORGANIZACIJA DRUŽIN: strukturma**->spremeni se struktura članov družine,stevilo članov in odnosi med njimi(smrt,razveza,osamosvojitvev otrok,ceprav je to normalen družinski proces, nastane prazno gnezdo). **Funkcijska**->družina ne opravlja svojih funkcij,kot bi bilo družbeno zazeleno,pricakovano.**Mozni vzroki:**alkoholizem,bolezen, brez poselnost, kot posledica strukturne(ko se razvezeta partnerja in se eden odseli..ni pa nujnu).Posledica funkcijske je lahko nasilje v družini: fizično, psihicno,spolno.V zgodovini je bilo vedno nasilje v družini (drugacen pristop do tega)-> mozi so lahko pretepali zene,starsi tepili otroke=obicajne prakse.Po 2.sv vojni so ta dejanja postala kazniva(v praksi jih je precej vec,kot jih je prijavljenih in obravnavanih).Najveckrat so zrtve otroci,zenske in starejsi (s strani svojih otrok).Manj prijavljenih je zato,ker zrtve ne prijavljajo ker se bojijo in jih je sram. (da se ne znajo zascititi/da se jim to dogaja v tako intimni skupnosti kot je družina).

Mehanizmi učenja v socializaciji:posnemanje,igranje vlog,sistem nagrad in kazni(starsi ga kaznujejo za nezazeleno vedenje in nagradijo za zeleno,ki ga zelijo okreptiti).

Glavni razlog za preseganje delitve partnerskih vlog na ekspr.zensko in instrum.mosko:zaposlovanje zensk in s tem njihova ekonomska neodvisnost. -> Tako tudi oni prispevajo za ohranjanje in oskrbo družine.Zaposlujejo pa se tudi zaradi teznje po ekonomski neodvisnosti in zelje po lastnih prihodkih.Prisotna je zelja po izobraževanju.